

POTICANJE RAZVOJA FINE MOTORIKE I GRAFOMOTORIKE

Vještine fine motorike su ključne za učenje u ranom djetinjstvu. Putem dodira dijete uči o kvalitetama različitih predmeta, uči manipulirati predmetima i istražuje svijet oko sebe.

Djeca od najranije dobi razvijaju finu motoriku ruku, odnosno pokrete šake i prstića. U jasličkoj i vrtićkoj dobi možemo poticati razvoj ovih vještina zabavnim igramama poput; nizanja u vis /u niz, slaganja, otkopčavanja, zakopčavanja, provlačenja konopčića te vezivanja vezica, rezanja i trganja komadića papira, kartona, igrana s tjestom, plastelinom i pijeskom. Sposobnost koju će mališani razviti, preduvjet je za uspjeh u kasnijim grafomotoričkim aktivnostima, crtjanju, bojanju i pisanju.

Grafomotorika je sposobnost držanja olovke i pisanja. Za razvoj vještina grafomotorike potrebna je snaga i kontrola mišića prstiju, vizualna percepcija vizuomotorna koordinacija te snalaženje/smještanje na papiru.

Grafomotoričkim vježbama dijete ne razvija samo motoriku već i pažnju, koncentraciju, orijentaciju, govor, spoznaju.

Dijete imitira pokrete okoline različitim koordiniranim ritmičkim pokretima koje njegovo tijelo u razvoju može proizvesti, koristi ih u novim situacijama i razmišlja.

Prvi pokušaji korištenja olovke na papiru su spontani, ali ubrzo se javlja koordinacija oko-ruka koja se neprestano razvija i napreduje. Vještine fine motorike obuhvaćaju vještine grafomotorike koje podrazumijevaju snagu i kontrolu mišića prstiju (Levine, 1987; Kent, 1998; prema Spanaki i sur., 2014) te obuhvaćaju važne vještine poput crtanja i pisanja koje su nužne za akademski uspjeh svih učenika (Gallahue i Ozmun, 1998; Zervas, 2006; prema Spanaki i sur., 2014).

Vizualna percepcija proces je primanja i organiziranja vizualnih informacija iz okoline (Sortor, Kulp, 2003), a vizuomotorna integracija stupanj je u kojem su vizualna percepcija i fina motorika (pokreti prstiju) koordinirani.

Djeca pokazuju interes za olovku već u prvoj godini pa onda ostavljaju prve tragove po papiru i istražuju. Olovku pritom drže cijelom šakom, koriste rame kako bi micali olovku. Od druge do treće godine, hvataju olovku s prstima, ali još uvijek nepravilno. Pri crtanju pomiču cijelu ruku i nema otvorenog luka između palca i kažiprsta.

S tri i pol i četiri godine se javlja hvat s tri prsta, ali se prilikom pisanja se još uvijek pomiče cijela šaka umjesto prstiju.

S otprilike pet godina (najkasnije do šeste), hват olovke postaje pravilan. Olovka se tada drži vrhovima prstiju (kažiprsta, palca, srednjeg prsta), a prilikom pisanja pomiču se sitni mišići ova tri prsta.

Dijete tipičnog razvoja bi u dobi od 6 ili 7 godina trebalo biti spremno za čitko pisanje velikih tiskanih slova. Međutim, svjedoci smo tome da sve više djece ima usporeni razvoj vještina fine motorike i smanjenu snagu u području ruke i šake jer ne koriste svoje ruke na načine kojima bi ojačali svoje mišiće. Kao rezultat toga vidimo lošiji motorički status koji neposredno utječe na rukopis i vještine fine motorike. Ponekad djeca odbijaju aktivnosti olovkom, razlog je najčešće vezan uz poteškoće na nailaze prilikom samog izvođenja tih aktivnosti. Prilikom planiranja aktivnosti nemojte forsirati i uvijek imajte na umu dob djeteta i njegove sposobnosti. Grafomotorika je sposobnost koja se razvija i vježba. Crtanje i pisanje pokušajte potaknuti kroz igru, da djetetu bude zabavno i ne zaboravite ga pohvaliti.

**slike preuzete s;Pinterest u Fine motor practice

Pripremila : Sanela Poljak, edu.reh.